

Debat op twee 22-5-2013

Ik heb al tientallen tv-optredens achter de rug. af en toe heb ik er ook wat over opgeschreven en ik heb er soms veel over gepraat (gefilmd interview met Wouter)

Mij laatste optreden op Nederland 2 vond ik een goede aanleiding om eens alles op te schrijven wat er rond zo'n mediaoptreden allemaal aan de hand is voor een pedagoog, vader, schrijver, onderzoeker.

Chronologisch

Ik wordt op dinsdag gebeld door redacteur Ruud van het programma. Als gebruikelijk houdt hij eerste een heel gesprek met me eindigend in een nog vrijblijvend verzoek om aan het programma mee te werken.

Op woensdagavond arriveer ik in het gebouw in Hilversum en tref daar Liesbeth Groenhuijsen die met een zuur gezicht mijn uitgestoken hand schud.

Ghislaine leidt het debat. Ik heb van tevoren afgesproken hoe ik word aangekondigd en ondertiteld. Namelijk als schrijver, pedagoog en onderzoeker ouderverstotingssyndroom. Ik wil in de marge zeker niet verhullen dat ik voor mijn dochter heb gestreden.

In het oefeningetje vooraf begint Ghislaine desalniettemin met ongeveer het volgende:

En dan Joep Zander; Dwaze vader, weliswaar geen lid van de stichting Dwaze Vaders, Een vader die een jarenlange strijd heeft gevoerd om zijn dochter te zien. 20 jaar strijd en procedures.

Ik reageer met een vertrokken gezicht. Ghislaine ziet dat en vraagt wat er is. Ik reageer hard. Daar kom ik hier niet voor; ik ben onderzoeker etc

“Nou”, zegt Ghislaine, “maar daarvoor (vader, procedures) zit u hier toch echt”

“Ik denk het niet” zeg ik

“Ik denk het wel” zegt ze. “We nodigen altijd mensen uit vanuit hun ervaringen”.

Ik vraag om een kort onderhoud met haar.

Vervolgens wordt door Ghislaine een live praatje voorafgaand aan de sterreclame gedaan.

Ik denk ondertussen aan de keer dat ik een vergelijkbaar probleem (maar dan niet live) aanpakte met Pieter Storms. Het was in Galerie “De schone schijn” in Deventer waar Storms met cameraploeg en al was aangetreden om mij te filmen tussen mijn geexposeerde schilderijen. Mijn weigering om er een persoonlijk verhaal van te maken werd aanvankelijk genegeerd en Storms probeerde mij met zijn hele ploeg paraat staand voor het blok te zetten. Hij moest en zou met mijn dochter gaan eten. Dat leek me een twijfelachtig plan. Mijn weigering had toen succes. Ik werd alsnog als deskundige aan het woord gelaten.

Ook mijn ervaringen met Viola Holt en mijn evaluaties met Wouter schieten door me heen. (zie)

Tijdens de Sterreclame komt redacteur Ruud naar me toe.

Ik herinner hem aan onze afspraken en zeg vrij hard dat men zich daar aan zal moeten houden; "anders hebben we een probleem"

Ik weet zelf nog niet hoe dat probleem zich in dat geval zal aftekenen (weglopen, tegenwerken, whatever), ik zeg het in ieder geval zeer overtuigend.

Het lijkt goed te gaan lopen. Wel voel ik me wat meer genoodzaakt om de voorzichtige weg te bewandelen. Dat leidt er, achteraf terugkijkend, toe dat ik nogal confronterende zaken af en toe blijkbaar uit de weg ben gegaan (de cijfers over kindermishandeling en doding wijzen moeders als meest voorkomende daders aan, en de bedrijfstak familierecht bevoordeelt de ouder die het meest de status quo naar zich toetrekt, wat op zich tot ruzie leidt.)

Ik ben blij dat ik vooraf met mijn begeleidster Gretha de benadering van de aanpak van de overeenstemming met gast advocate Petra heb besproken. Daardoor ga ik minder op de ego tour. ("fijn we zijn het eens" in plaats van "dat heb ik al tien jaar geleden gezegd" of zoiets)

Wat ook moeilijk is is de volgende uitspraak van Ghislaine;

"U ziet na 20 jaar vechten uw dochter weer; denkt u daar goed mee te hebben gedaan?" Ik zeg natuurlijk ja, want zo ervaren ik en mijn dochter het. Maar ik sla daarmee over dat ik moet weerleggen dat ik 20 jaar heb geprocedeerd. (7 jaar als ik goed heb, voornamelijk als verweer tegen de moeder en procedure tegen de staat) En graag had ik ook nog uitegelegd dat Ghislaine's opmerking een goed voorbeeld is van vooroordelen tegenover vaders.

Ik overweeg nog even of ik Groenhuijsen op haar functie bij de Raad voor de Kinderbescherming zal aanspreken. Immers in mijn laatste overlegje met de redactie begreep ik dat Groenhuijsen liever niet had dat ze als medewerker van de Raad zou worden genoemd. Maar ik besluit dat maar te respecteren.

Desalniettemin probeert Groenhuijsen mij belachelijk te maken door tegenover mij te beginnen over het beperken van de procedures.

Als ik dit opschrijf heb ik er eigenlijk een beetje spijt van dat ik haar niet hard heb aangepakt. Misschien moet dat alsnog. Ze maakt misbruik van haar dubbelfunctie bij de Raad en privepraktijk, veel klachtenprocedures (met gegrondverklaringen). Ik heb van een vader begrepen dat hij geen klacht indient om te voorkomen dat zijn eigen kinderen door haar van hem weg worden gehouden.

Het hele gedoe heeft sterke overeenkomsten met wat op Wikipedia gebeurt. Ik ben transparant, en daar wordt misbruik van gemaakt om mij aan te pakken op mijn privé- ervaringen. De achtergronden van anderen worden buiten schot gehouden.

Hoogtepunten van dit gebeuren waren voor mij de voortgezette poging om mensen bij elkaar te brengen rond het plan om afspraken voorafgaand aan het maken van kinderen beter vorm te geven. En verder het mailtje van mijn dochter waarin ze aangaf "trots op ons" te zijn.

Wat mij erg stak is dat ik dreigde te worden weggezet als een herriemaker die zo nodig moet procederen. Dat Phileine, die er vanuit de kind-hoek zat dat aandikte door te beginnen over ouders die maar vechten over de precieze verdeling van de taken en tijd een vreemde verwringing van het belang van gelijkwaardig ouderschap. Daarmee doet ze mee aan een dynamiek contra mij, zonder dat misschien te willen of te begrijpen.

Ik vraag mij af wat de invloed is geweest van Groenhuijsen op de manier waarop ik wordt

aangepakt. Heeft zij mij in een kwaad daglicht gesteld net zoals ze ook volgens zeer betrouwbare bron deed bij Het Nederlands Instituut voor Psychologen. Ik had voor het NIP een workshop op een congres gegeven die met een dikke 8 was gehonoreerd. Zelf was Groenhuijsen door het publiek met minder dan een zeven gehonoreerd. Ze klaagde achteraf bij het NIP-bestuur dat ze mij aan het woord hadden gelaten.

Een paar weken later schrijf ik in grote lijnen deze analyse. Een jaar na het gebeuren werk ik deze af om op internet te zetten. Inmiddels is in een zaak van een vader duidelijk geworden dat de befaamde hoogleraar Corine de Ruijter een vader zwart maakte achter zijn rug om bij het tv-programma Zembla (Volkskrant..). Bij dat programma was ik op een vreemde manier ook buiten de deur gehouden. Ik vergelijk het ook met andere media-ervaringen. Na mijn hongerstaking in 1995 kwam ik veel in de media aan het woord. Maar dan vooral als slachtoffer van een moeder. Systemische kritiek werd onmogelijk gemaakt. De semi/quasi live uitzending met Viola Holt was hierin een soort hoogtepunt. Ik moest en zou een uitspraak doen dat ik kwaad was op de moeder van mijn kind. Tot drie maal toe werd gepoogd me wat anders te laten zeggen dan ik wilde zeggen. En dan had je dat gesubsidieerde vaderprogramma dat de uitnodiging aan mij op het laatste moment schrapte toen bleek dat ik een aantal serieuze kritische uitspraken wilde doen.

Wat ik in dit stukje dus beschrijf is hoe de censuur in Nederland werkt. Warren Farrell noemt dat “the lace curtain” oftewel het kanten gordijn.

Joep Zander